

ΕΣΤΙΑ

ΕΚΔΙΔΟΤΑΙ ΚΑΤΑ ΚΥΡΙΑΚΗΝ

Τόμος III'

Συνδρομή ἑτησια: Ἐν Ἑλλάδι φρ. 12, ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ φρ. 20 — Αἱ συνδρομαὶ ἀρχονται ἀπὸ 1 Ἰανουαρίου. Ἐκτός. ἔτους καὶ εἰνὲς ἑτησιας. — Γραφεῖον Διευθ. Ἐπι τῆς λειωφ. Πανεπιστημίου 39.

28 Ὀκτωβρίου 1884

Η ΙΔΙΩΤΙΚΗ ΑΓΑΘΟΕΡΓΙΑ ΕΝ ΠΑΡΙΣΙΟΙΣ

ΑΙ ΜΙΚΡΑΙ ΑΔΕΛΦΑΙ ΤΩΝ ΑΠΟΡΩΝ

(Ἐκ τῶν τοῦ Maxime Du Camp)

Ἄφιερῶται τῷ θεραπευτηρίῳ « Ὁ Εὐαγγελισμὸς »

Ἡ δημοσία ἀγαθοεργία εἶνε κοινωνικὸς θεσμὸς. Καὶ ἐπιτελεῖ μὲν ἔργον ἐλεημοσύνης, οὐδεὶς περὶ τούτου ἀμφιβάλλει, ἀλλ' ἐπιτελεῖ ἰδίως ἔργον δημοσίας ἀσφαλείας περιθάλλουσα τοὺς ἀρρώστους, περιορίζουσα τοὺς φρενοβλαβεῖς, φιλοξενουσα τοὺς γέροντας, υἱοθετοῦσα τὰ ἐγκυαταλειμμένα παιδιά, διανεμουσα βοηθήματα εἰς τοὺς ἐνδεεῖς, οὗς ἢ πενία ἢ ἡ ὀκνηρία ἄγει πρὸς τὴν ἐν ταῖς ἀγυαῖς ἐπάταιαν. Τί εἶνε τὰ ἑκατομύρια, τὰ ὁποῖα δαπανᾷ, ὡς πρὸς τοὺς κινδύνους δι' ὧν ἤθελον ἐπαπειλεῖ τὴν ἀσφάλειαν τῶν Παρισίων αἱ τριακόσιοι χιλιάδες ἄνθρωποι, οὗς κατ' ἔτος ἔλεει; Ἐὰν ἡ δημοσία ἀγαθοεργία ἔπαυεν αἰφνης λειτουργοῦσα, οἱ ἀνάπηροι ἤθελον κατακλύσει τὰ πεζοδρόμια, αἱ ἐπιδημικαὶ νόσοι ἤθελον καταμαστίζει τὴν πόλιν, ἡ παιδοκτονία ἤθελε λάθει ἐπιφύβους διαστάσεις καὶ ἡ ὀχλαγωγία ἤθελεν ἀδιαλείπτως πολιορκεῖ τὰς θύρας τῶν ἀρτοποιῶν. Ἡ πόλις τῶν Παρισίων, ἀπειδεῖς πρέχουσα πόρους εἰς τοὺς τὰ τῆς εὐπορίας ἐπιτετραμμένους αὐτῆς, ὑπερασπίζει τοὺς τὰ ἀπόρους καὶ ἐαυτήν. Τὸ ἔργον εἶνε καλόν, ἀλλ' ἐπιβάλλεται ὑπὸ τῆς συνέσεως καὶ τῆς περὶ τὴν αὐτοσυντήρησιν φροντίδος. Ὁ προϋπολογισμὸς τῆς δημοσίας ἀγαθοεργίας, ἀνεξάντλητος κατὰ τὸ φαινόμενον, εἶνε ἀνεπαρκὴς παραβαλλόμενος πρὸς τὴν πληθὺν τῶν ἀναγκῶν, ἃς κέλονται νὰ θεραπεύσῃ. Οὐχ ἦτον, ὅπως ἔχει, εἶνε μέσον προφυλάξεως, εἶνε ὁ μελιτώσις πλακοῦς, ὁ μὴ κορεννῶν μὲν, ἀλλὰ πρᾶντων τὸν Κέρβερον.

Ἡ δημοσία ἀγαθοεργία εἶνε ἐπιτηδεῖα. Ἐρχομένη εἰς συνάφειαν μετὰ πολλῶν ἀνθρώπων, διαγινώσκει τὰ προτερήματα καὶ τὰ ἐλαττώματα αὐτῶν, ἀμφοτέρων δὲ ἐπωφελεῖται. Εἰς τὰς δωρεάς, τὰς ὁποίας λαμβάνει, ἐπιθέτει ἐπιγράμμα οὐδὲν ἔχον τὸ πλατωνικόν. Γινώσκει ὅτι ἡ ἀμιλοκερδὴς ἀρετὴ εἶνε σπανία καὶ ὅτι ὁ ἄνθρωπος ἀγαπᾷ τὴν ἐκ τῶν καλῶν αὐτοῦ πράξεων ἀπόλαυσιν. Τὸ πρᾶγμα εἶνε φυσικὸν οὐδ' ἐπιθυμῶ νὰ προσάψω μομφὴν εἰς ἔκείνους, οὗς ἡ μεγαλοδωρὶς τῶν καθιστᾷ ὀνομαστούς. Πλεῖστα ἄσυλα, πλεῖστα καταφύγια καὶ πλεῖστα ἐτι νοσοκομεῖα δὲν ἤθελον ὑπάρχει ἐὰν τὸ ὄνομα τῶν ἱδρυτῶν αὐτῶν, χρυσοῖς γράμμασιν ἐπὶ μαρμάρου κεχαραγμένον, δὲν ἐπεφαίνετο εἰς τὸ μέτωπον τῶν κτιρίων γνωρίζον τοῖς πᾶσιν, ὅτι ὁ δεῖναι ἐλεήμων ἀφιέρωσε διὰ τῆς τελευ-

ταίας αὐτοῦ βουλήσεως τὰ πλοῦτη τοῦ πρὸς περιθάλψιν τῶν δυστυχούντων. Ἄλλ' οὗτοι ὠφελοῦνται καὶ τοῦτο εἶνε τὸ οὐσιώδες. Εὐλογητὸς εἴη ὁ εὐεργέτης! Δυνάμεθα ἄρα γε νὰ εἴπωμεν ἀπολύτως ὅτι ἀληθὴς εὐποιία εἶνε μόνη ἢ ἀνώνυμος εὐποιία; Ἄγνοῶ ἀλλ' ὅπωςδήποτε εἶνε μᾶλλον ἀξίεπαινος λαμβάνουσα ἀμοιβὴν ἐνδόμυχον, ἢς οὐδεὶς ὑπάρχει μάρτυς.

Μοὶ φαίνεται ὅτι τὸ σκότος τὸ περιθάλπον ἀγαθὴν τινὰ πράξιν, καθιστᾷ αὐτὴν ἀγαθοτέραν καὶ μεταδίδει αὐτῇ θαλπυρὴν ὑποθερμαίνουσαν τὴν καρδίαν.

Ἐπάρχουσι γυναῖκες ἐπιφανεῖς, νεαραὶ καὶ εὐεῖδεις, κεκλημέναι νὰ γευθῶσι πάσας τοῦ κόσμου τὰς ἡδονὰς καὶ τὰς ἀπολαύσεις, εἰς πᾶσαν δὲ εἰθισμένα πολυτέλειαν, αἱ ὁποῖαι ἐπισκέπτονται τοὺς ἐνδεεῖς, καὶ περιποιοῦνται τοὺς ἀρρώστους, καὶ ἀναλινκίζουσι τὰ βρέφη τὰ μὴ ἔχοντα μητέρα, οὐδέποτε δὲ ἐπὶ τούτοις καυχῶνται, ὡς νὰ ἐνίσχουν αὐτὰς αὐτὸ τὸ μυστήριον τῆς αὐταπαρνήσεως τῶν. Ἐν τῷ μέσῳ τῶν περιστοιχούντων αὐτὰς παντοίων δειλασμάτων, διάγουσι βίον ἄπταιστον, ἐρεῖδόμεναι ἐπὶ τῆς ἐνδομύχου καρτερίας, ἣτις κατέστησεν αὐτὰς ἐλεήμονας καὶ σώφρονας. Κατὰ τὴν νεότητά μου, εἶδόν τινὰς ἐξ αὐτῶν παρεουμένας τὴν κοπιώδη ὁδόν, ἢς ἕκαστον ἐκ τῶν δι' εὐεργεσίας τινὸς ἐσημείουν. Τὰς ἠκολούθησα μακρὸθεν κρυπτόμενος· εἰσήλθον κατόπιν αὐτῶν εἰς τὰ καταγώγια, ὅπου εἶχον εἰσδύσει ὡς ἀκτινὲς ἡλίου, ἀφίνουσαι ἐν αὐτοῖς ὡσεὶ ἀπαύγασμα τοῦ περιβάλλοντος αὐτὰς φωτός. Πολλάκις ἔτυχε νὰ τὰς συναντήσω τὴν ἐσπέραν ἐντὸς αἰθούσης, ὑπὸ τὴν λάμπιν τῶν πολυφώτων, φαιδράς, ἀστείας, φιλαρέσκους, διατηρούσας δὲ ἐν τῷ βλέμματι καὶ ἐν τῷ μειδιᾷματι τὴν γαλήνην ἐκείνην, τὴν ἀπορρέουσαν ἐξ ἀταράχου ψυχῆς. Τόσον καλῶς δὲ ἐθήρουν τὴν περὶ τῆς εὐπορίας αὐτῶν ἐχρημίσαν, ὥστε οὐδεὶς ποτὲ ἐγνωρίσεν αὐτὴν. Αἱ τοιαῦται πράξεις τῆς ἰδιωτικῆς ἀγαθοεργίας εἶνε συχναὶ ἐν Παρισίοις, ἀλλ' ἀγνοοῦνται. Τὸ πλῆθος δὲν ἔχει καιρὸν νὰ σταματήσῃ καὶ νὰ ἴδῃ ἐκ ποίων χειρῶν πίπτει ἡ ἐλεημοσύνη. Μόλις γινώσκει ὅτι ὑπάρχουσι ἱδρύματα ἐκ κοινοῦ ἐράνου κηραρισθέντα, ὅπου οἱ ἐνδεεῖς περιθάλλονται καὶ ὅπου καθ' ἑκάστην ἀνανεοῦται τὸ θαῦμα τοῦ πολυλαπλασιασμοῦ τῶν ἄρτων. Τὰ ἱδρύματα ταῦτα ἀνήκουσι κυρίως εἰς τὴν ἀνώνυμον ἀγαθοεργίαν. Οἱ μετερχόμενοι αὐτὴν — ἄνδρες καὶ γυναῖκες — κατέλιπον τὸ κοσμητικὸν αὐτῶν ὄνομα καὶ ἔλαβον ἄλλο. Πόθεν προέρχονται αἱ δωρεαὶ αἱ παρέχουσαι τὰ μέσθ τοῦ πηραλαμβάνειν τοὺς γέροντας, τοῦ περιθάλλειν τοὺς ἀνάτους, τοῦ περισυνάγειν τὰ ἀπολωλότα παιδιά; Οὐδεὶς γινώσκει. Οὐδεὶς εὐεργέτου ἀναγράφεται τὸ ὄνομα. Μία μόνη ἐφημερίς, ὁ Φιγερῶ, ἔλαβεν

ἐντὸς δεκαετίας ἐκ συνεισφορῶν καὶ διένειμεν εἰς ἐλεημοσύνας 3,541,063 φράγκα.

Τὰ κηρύγματα ταῦτα τῆς ἀκηρύκτου εὐποίας, τὰ καταστήματα τῆς ἰδιωτικῆς ἀγαθοεργίας προτίθειμαὶ νὰ μελετήσω σήμερον.

Εἰς τὴν θορυβώδη ταύτην πόλιν, ἡ ὁποία πλέον ἢ ποτὲ κατέστη τὸ προαγωγεῖον τοῦ κόσμου, ὅπου αἱ δημόσιαι ἐλευθερίαι παρεκβαίνουσιν εἰς ἀκολασίαν, ὅπου οἱ ἄλλοδαποὶ πάσης χώρας φέρουσι τὰ πλοῦτη των καὶ τὴν πολυπράγμονα διασφορὰν των, πρέπει ἀπορακρυνόμενοι τῶν βουλευαρίων, τῶν Ἑλλυσίων, τῶν ἐκ τοῦ δηλητηριώδους ἀψίνθου ὀζόντων καφευείων, τῶν θεάτρων ἐκείνων καὶ τῶν Ἐδ ἐ μ, τὰ ὅποια παριστῶσι ζώσης σαρκὸς οὕτως εἶπεν ἔμπορεῖα, νὰ μεταδῶμεν εἰς τὰς μεμακρυσμένας συνοικίας, τὰ ἀρχαῖα προάστεια, τὰ ἐν τῇ μεγαλοπόλει περιληφθέντα, καὶ νὰ κρούσωμεν τὴν θύραν μιᾶς τῶν εὐτελῶν ἐκείνων οἰκίων, αἵτινες δι' οὐδένοδ ἐξωτεροῦ ἐμβλήματος διακρίνονται, φαίνονται δὲ σεμναὶ ὡς τὸ ἀκηρύκτον εὐεργέτημα. Κατὰ πᾶσαν ὥραν τῆς ἡμέρας καὶ τῆς νυκτὸς ἡ θύρα ἀνοίγεται, καθότι ἡ φιλοξενία οὐδέποτε καθέθει. Ἐκ τῶν τοίχων τῶν διαδρόμων κρέματα σταυρός, εἰς τὰ ὑπνωτήρια αἱ κλίνας συμπτυκνοῦνται. Ὁ χώρος ἐχρησιμοποίηθη, καθότι ἀδιαλείπτως κρούεται ἡ θύρα παρὰ τῶν ζητούντων ἀντίληψιν. Οἱ ὑπότροφοι εἶνε συνηθρισμένοι εἰς τὰς κοινὰς αἰθούσας ἢ ἐν εὐδαί θερμαίνονται ἐν τῷ κηπαρίῳ, ὁ πλυνὸς καπνίζει, τοῦ μαγειρείου αἱ χύτρας βράζουσιν· εἰς τὸ θεραπευτήριον οἱ πάσχοντες περιβάλλονται. Τὰ πάντα εἶνε πεπλυμένα, καθαρὰ, στιλπνά. Διὰ πολλῶν φροντίδων καὶ ἄκρας καθαρότητος ἀποσοβοῦνται αἱ ἐπιδημιαί. Τὸ ἄσπλον εἶνε ἡσυχον, μόλις ἀκούεται εἰς αὐτὸ ὁ ἔξω θόρυβος. Ὁ ἀτομικὸς βίος εἶνε ἐλεύθερος, ἀλλὰ χάριν τῆς τάξεως ὁ κοινὸς βίος εἶνε κεκανονημένος. Ἐγείρονται, τρώγουσι, κατκλίνονται εἰς ὠρισμένας ὥρας. Καὶ εἶνε ἀρὰ γε εὐθυγεῖς οἱ ἐν αὐτῷ ἐνδιαιτώμενοι; Ἀγνοῦν ἄλλ' εἶνε ἡσυχὸν περὶ τῆς τύχης των, διότι ὁ οἶκος οὐδέποτε ἀποβάλλει ἐκείνους, οὐς ἄπαξ ἐδέχθη.

Ἄλλα τίνας εἶνε οἱ ὑπότροφοι οὗτοι; Φεῦ! εἶνε ἐκεῖνοι τοὺς ὁποίους ἀποστρέφεται ὁ κοῦφος πολιτισμὸς, οἱ Λάζαροι οἱ μὴ συγκινήσαντες τὴν καρδίαν τοῦ κακοῦ πλουσίου. Ἐδῶ οἱ πρεσβῦται, οἱ ἐσχατόγηροι, οἱ παλιμπαιδες, οὐς αἱ οἰκογένειαι ἀπωθοῦσι, δὲν ἠδυνήθησαν δὲ νὰ παραλάβωσι τὰ δημόσια καταστήματα. Ἐκεῖ οἱ ἀνάτοιοι, ἐκεῖνοι τοὺς ὁποίους κατατρώγει ὁ καρκίνος καὶ διαδιβρώσκει ὡς βεβαίαν βορρὰν ὁ ἐπίμονος ἔρπης, ὃν ὁ Μεσαῖον ἐκάλεε Noli me tangere! μὴ μου ἄπτου. Διὰ τὴν εὐρίσκονται εἰς Βισέτρο ἢ εἰς τὴν Σαλπεντριέρ, εἰς τὰ μεγάλα ἐκεῖνα ἐνδιαιτήματα τῶν χρονίων νοσημάτων; Διότι δὲν ὑπάρχει θέσις ἐν τῇ Σαλπεντριέρ, διότι τὸ Βισέτρο εἶνε πλήρες καὶ διότι, ἀναγκάζομαι νὰ τὸ εἶπω, οἱ δυστυχεῖς οἱ ἐκ τῶν τοιούτων εἰδεχθῶν παθήσεων πάσχοντες, γινώσκουσιν ὅτι ἡ μὲν ἐπιστήμη ἔχει φάρμακα μόνον, ἡ δὲ θρησκεία ἔχει λόγουςπραμυθητικούς ἐμπνεόμενους ἐλπίδα. Ἄλλαχού βλέπετε παιδιὰ, ζῶσαν λέπραν γεννηθεῖσαν ἐν τῷ βορβόρῳ τῆς συμμίξεως, ἣν παρέλαβον ἐκ τῆς διασφορᾶς καὶ τῆς ἀκολασίας, λέπραν ἠθικὴν μᾶλλον δυσίατον τῆς σωματικῆς λέπρας. Ὅπως ἀποσπάσῃ τὰ ἀτυχῆ ἐκεῖνα ὄντα ἀπὸ τοῦ παρὰσύροντος αὐτὰ κακοῦ, ὅπως

ἀποπλύνωσιν αὐτὰ ἀπὸ τοῦ ῥύπου τῆς διασφορᾶς, χρειάζεται φιλόανθρωπος ζέσις, ἣν οὐδὲν δύναται νὰ κατασβέσῃ. Ἄδύνατον νὰ ἴδῃ τις ἐργαζομένους τοὺς ἐπιχειρήσαντας τὸ ἄχαρι τοῦτο ἔργον, καὶ νὰ μὴ ἐνθυμηθῇ τὸν μῦθον τοῦ Σισύφου· εἰς μάτην κυλίσουσι τὸν λίθον, οὗτος πίπτει πάλιν· καὶ ὁμοῦς οὐδὲν ποιεῖ οὐδ' ἐξέσθενεῖ τὴν καρτερίαν αὐτῶν. Καὶ ἓνα μόνον ὑπότροπον ἂν κητορθώσωσι νὰ σώσωσιν ἐπὶ ἑκατόν, ἐπὶ χιλίων, ὁ σπόρος τῆς ἀγαθῆς προαιρέσεως δὲν ἀπωλέσθη.

Οἱ ἀφοσιούμενοι εἰς τὰ ἔργα ταῦτα, τὰ ὁποία δὲν ἐγνώρισεν ἡ ἀρχαιότης, ἀνήκουσιν εἰς θρησκευτικὰ σωματεῖα ἢ συνδέονται αὐτοῖς. Ἡ εὐποία δὲν διακόπτει τὴν προσευχὴν. Προσεύχονται ὑπὲρ ἐκείνων, οὐς σώζουσι, προσεύχονται ὑπὲρ τῶν καταρωμένων καὶ τῶν καταδικωμένων. Βλέπουσι τοῦ ἀνθρωπίνου πλάσματος τὴν τε σωματικὴν καὶ τὴν ἠθικὴν ἀρρωσίαν καὶ προσαθοῦσι νὰ θεραπεύσωσιν ἀμφοτέρους. Ποῖον εἶνε τὸ ὄνομα αὐτῶν; Ὀνομα δὲν ἔχουσι πλέον. Ὀνομάζονται ἀδελφὸς Ἰωσήφ ἢ ἀδελφὴ Μαγδαληνῆ. Ἡ ἀγαθοεργία ἀπέκλεισεν αὐτοὺς ἀπὸ τοῦ κόσμου, ὅπου ἐπανέρχονται μόνον διὰ ν' ἀναζητήσωσι δυστυχεῖς χρῆζόντας ἀντιλήψεως καὶ βοηθημάτων ὑπὲρ τῶν δυστυχούντων. Ἄλλα πόθεν ἔρχονται οἱ ἥρωες οὗτοι τῆς εὐποίας; Παναχθέντες. Ἐκ τῆς πόλεως καὶ ἐκ τῆς ἐξοχῆς. Μεταξὺ τῶν ἀνδρῶν βλέπω ἱερεῖς, στρατιώτας, χωρικοὺς, δικηγόρους, καθηγητάς. Μεταξὺ τῶν γυναικῶν συγκαταλέγω ὑπηρετρίδας, ἐργάτιδας, θυγατέρας κατωτέρων καὶ ἀνωτέρων ἀστῶν, θυγατέρας εὐγενῶν, αἵτινες διατηροῦσιν ἴσως ἐν μνήμῃ τὰς κοσμικὰς πανηγύρεις, ἐν αἷς ἐπεδειχθήσαν πρὶν ἢ ἐπιθέσωσι φανικὸν ὄξυ ἐπὶ καρκινωδῶν πληγῶν ἢ πλύνωσιν ἐνδύματα παλιμπαιδῶν. Πολλὰς δὲ αὐτῶν δύναμαι καὶ νὰ ὀνομάσω.

Ἀδελφὴ Μαρία, σᾶς ἀνεγνώρισα. Ὅτε ἐνώπιον ὑμῶν, ἡ ἡγουμένη ἀνέφερε τὸ ὄνομά μου ἐταράχθητε καὶ ἡ κεφαλὴ σας ἔκλινεν ὡς ἓνα καλυφθῆ ὑπὸ τὰς πτυχὰς τῆς καλύπτρας. Ὅ πρὸς μητρὸς πάππος σας, ὁ στρατηγός. . . ἦτο στενὸς συγγενὴς μου. Παῖς ὢν συνέπιπκα πολλὰκις μετὰ τῆς μητρὸς σας, διότι ἤμεθα τῆς αὐτῆς σχεδὸν ἡλικίας. Σᾶς εἶδον μικρὰν καὶ σᾶς εἶδον νεάνίδα. Ἐνθυμείσθε ὅτι μίαν ἐσπέραν σᾶς ἤκουσα ἄδουσαν τὸ Χαῖρε τοῦ Σούβερτ; Ὁ ἀδελφὸς σας εἶνε κόμης καὶ ἀκολουθεῖ τὸ στάδιον του ἐν τῷ βίῳ. Ἡ ζωὴ εἶχε πολλὰ τὰ τέληγγητρα δι' ὑμᾶς. Ὅταν ἐγίνετε ἐνῆλιξ σας εἶπον: « Εἶνε καιρὸς νὰ νυμφεθῆς ». Σεῖς δὲ ἀπεκρίθητε: « Θὰ γίνω ἢ ἐν πνεύματι σύζυγος τοῦ Κυρίου περιθάλλουσα τοὺς πτωχοὺς ». Καὶ ἐνεδύθητε τὴν βαρεῖαν ἐσθῆτα, καὶ ἀπεκείρατε τὴν ξανθὴν σας κόμην, — ἐλευκάνθη ἄρα; δὲν ἠδυνήθη νὰ ἰδῶ—καὶ ἐγίνετε ἡ μήτηρ τῶν στεναζόντων. Ἡ ὠχρότης τοῦ μοναχικοῦ βίου καλύπτει τὴν μορφήν σας, ἥτις δὲν ἀπέβαλε τὴν παιδικὴν αὐτῆς πρᾶότητα. Ἡ ἀβρὰ σας χεῖρ ἐσκληρύνθη καὶ ἐρρυτιδῶθη ἀναστρέφουσα ἀχρῖνα στρώματα, ἐπιδέουσα ἔλικα καὶ ἀναμειτροῦσα τὸ ἐξ ἐβένου κομολόγιον. Οἱ δυστυχεῖς προσδέπουσιν ὑμᾶς μετ' ἀγάπης ὡσάντις εἰσέρχεσθε εἰς τὸ ὑπνωτήριον ἀποτεινοῦσα αὐτοῖς παραμυθητικούς λόγους. Ἐν ὁμοῦς με ἐξέπληξεν. Ὅτε ἦσθε νεά, πλησίον τῆς μητρὸς σας, εἰς τὴν οἰκίαν ἐκείνην τὴν βλέπουσαν πρὸς μέγαν κήπον, ἦσθε μελαγχολικὴ καὶ κατηγρῆς,

ὡς νὰ ἐπεβάρουν ὑμᾶς τὸ ἄχθος ἡμερῶν πολλῶν μακρῶν. Ὅτε σᾶς συνήντησα μετὰ παρέλευσιν πλεόντων εἴκοσιν ἐτῶν, ἐν τῷ νοσηλευτηρίῳ ὑμῶν, μοι ἐφάνητε ζωηρά, εὐθυμὸς, ἰλκρά, προσπαθοῦσα δὲ νὰ φαιδρύνητε τοὺς ἀρρώστους σας. Μήπως ἡ γαλήνη εὐρίσκειται ἐκεῖ ὅπου εἴσθε; Ἀδελφὴ Μαρία, ἐξαδέλφη καὶ ἀδελφὴ μου, οὐδέποτε θέλετε ἀναγνώσει τὰς γραμμὰς ταύτας καὶ τοῦτο μοι ἐπιτρέπει νὰ σᾶς εἰπῶ: Εἴσθε ἀγία!

Μὴ ἄρᾳ γε κατέφυγεν εἰς τοὺς οἴκους ἐκείνους ἡ ψυχὴ τῶν Παρισίων; Τὸ ἐπίστευσα ἐνίοτε. Ψυχὴ ἠπία, ἀρωγός, ποθοῦσα τὴν τελειότητα, ἦν ἀποκτᾶ διότι κατώρθωσε ν' ἀποσπασθῆ τῷ ἡδύπαρθῳ ἀστεῖ, τοῦ ὁποῦ περιουναίει τὰ συντρίμματα καὶ παραλαμβάνει τὰ ἀποβλήματα. Παρήγορον εἶνε τὸ γινώσκειν ὅτι ἐνῶ ἡ πρισιγὴ ὀκνηρία προεξάρχει τῶν ὀργῶν, ἡ ἀγαθοεργία ταπεινὴν φέρουσα περιζόλην καὶ ἀνοικτὴν ἔχουσα τὴν χεῖρα, ἐγρηγορεῖ, προσεύχεται, ἀφοσιῶται καὶ λάμπει ὑπεράνω τῶν ἡμετέρων ἀτασθαλιῶν, ὡς φανὸς ὑπεράνω βαράθρου. Τὰ καταστήματα, ὅπου τὸ ἔργον τῆς σωτηρίας καὶ τῆς φιλοξενίας ἐπιτελεῖται μετ' ἐπιμονῆς, ἦν δίδει μόνη ἴσως ἡ πίστις, εἶνε πολλὰ ἐν Παρισίοις, διότι ἐκεῖ πλεόν ἢ πανταχοῦ ἡ ἔνδεια βασιλεύει, αἱ καταστροφαὶ συμβαίνουνσι συχνὰ καὶ ἡ βοήθεια ἐπείγει. Δὲν δύναμαι νὰ μελετήσω ἀπάτας τὰς εὐλογημένας ταύτας οἰκίας, ἃς οὐδεὶς ἐπὶ ματαίῳ ἔκρυσσε. Θέλω ἐκλέξει ἐξ αὐτῶν τινὰς δυναμένας νὰ χρησιμεύσωσιν ὡς τύπος καὶ ὡς παράδειγμα. Θέλω εἰπεῖ τίνι τρόπῳ ἰδρῦθησαν, ποίου εἴδους συμφορὰς θεραπεύουσι, διὰ τίνων μέσων ἐκπληροῦσι τὴν ἐντολὴν των, χωρὶς δὲ νὰ παραδῶ τὴν ἐγχειρίδιον, ἦν ἐπιβάλλει τὸ προκείμενον, θέλω ἐκθέσει διὰ ποίων κόπων ἀτύτων καὶ πολλάνικς ἀπεχθῶν, κατορθοῦσιν οὐ μόνον νὰ συντηρῶσιν, ἀλλὰ καὶ νὰ προκόπτωσιν ἐπ' ἀγαθῶ τῶν δυστυχουμένων. Καὶ πρῶτον θέλω ὁμιλήσει περὶ τῶν Μικρῶν Ἀδελφῶν τῶν ἀπόρων.

(Ἔπειτα συνέχεια).

(Μετάφρασις ΕΛΙΣΣΕ Σ. ΣΟΥΤΕΡΟΥ.)

Α ΥΠΟΛΟΧΑΓΟΣ

ΔΙΗΓΗΜΑ

Α'.

Ἡ ἀφίξις τῆς διλοχίας τοῦ πυροβολικοῦ ἐν τῇ μικρᾷ, ἀλλ' ἱστορικῇ πόλει *** συνεκίνησε τοὺς κύκλους τῶν κατοίκων τῆς. Ἡ ἐκεῖ πέραν ἀπὸ χρόνων ἐδρεύουσα στρατιωτικὴ δύναμις ὀνόματι μὲν ἀπετελεῖτο ὑπὸ τάγματος εὐζώνων, πράγματι δὲ ὑπὸ λόχου ἐξ ἑκατὸν περίπου ἀνδρῶν ἔκτακτον δ' ἐθεωρεῖτο γεγονός ἡ ἐμφάνισις πυροβολητῶν ἢ ἱππέων, ἂν τυχὸν διήρχοντο ἐκεῖθεν ἵνα μεταβῶσιν εἰς τὰ σύνορα. Ἀμα τῇ προαγγελίᾳ ἔσπευδον οἱ κάτοικοι ἄθροοι ἔξω τῆς πόλεως, παρατασσόμενοι ἔνθεν καὶ ἔνθεν τῆς λεωφόρου, δι' ἧς ἐμελλον νὰ παρελάσωσιν οἱ κινούντες τὴν περιέργειαν ὀπλιτῆται καὶ ἦτο μετ' ὀλίγον τρυφὴ διὰ τοὺς προσδραμόντας ἢ θεὰ τῶν σφριγηλῶν ἵππων, οἵτινες ἐχώρουν ἐν παρατάξει,

ἐγείροντες ἄφθονον τὴν κόριν τῆς ὁδοῦ, καὶ φέροντες τοὺς ἐπιβλητικούς στρατιώτας μετὰ τὰς γυμνάς σπάθας, τὰ πράσινα πηλήμια καὶ τοὺς ὑπὸ λευκῶν σειρητιῶν διακεντήτους χιτῶνας· τὸ κατρακύλισμα τῶν κανονίων τῆς πυροβολαρχίας ἐπὶ τῶν φορτηγῶν ἀμαξῶν, τὰ λακτίσματα τῶν δυσπειθῶν ἡμιόνων, τὸ πείσμα τῶν δαμαζόντων αὐτᾶς ἀνδρῶν, καὶ ἡ ἐπὶ τῶν ἵππων στάσις τῶν ἀξιωματικῶν.

Καὶ τὴν ἐσπέραν, ὅταν αἱ σάλπιγγες τῆς ἀποχωρήσεως ἐσημείουν ἀπαρεγκλίτως τὴν εἰς τὰ ἴδια ἐπάνοδον ὀπλιτῶν ὁμοῦ καὶ πολιτῶν, οἱ τελευταῖοι ἔτεινον ἠδέως τὴν ἀκοὴν εἰς τὰς ποικιλώδεις τῶν πυροβολητῶν καὶ ἱππέων σαλπιστῶν, ἐβράδυνον τὸ βῆμα ἵνα μὴ ἀπολέσωσι καὶ τὴν ἐσχάτην ἀπήχησιν τοῦ σαλπίσματος, ἀδιὰφωρος δ' εἶτα ἐπανελάμβανον τὴν εἰς τὰ ἴδια πορείαν μόλις διεδέχοντο τὰς πρώτας αἱ τραχεῖαι καὶ συνήθεις εἰς τὰ ὠτὰ των κλαγγαὶ τῶν εὐζωνικῶν σαλπίγγων.

Ἄλλ' ἡ ἐν τῇ πόλει μετὰ τῆς διλοχίας ἐμφάνισις τοῦ νέου ὑπολοχαγοῦ συνεκίνησε πολλῶν ζωηρότερον τοὺς κύκλους τῶν νεανίδων. Δύο ἡμέρας μετὰ τὴν ἀφίξιν του κατέστη τὸ γενικὸν καὶ θελκτικὸν ἀντικείμενον τῶν συνδιαλέξεων αὐτῶν, καὶ μάλιστα, ὡς αἰετὸν, ἀπαλλασσόμενοι τῆς παρουσίας αὐστηρῶν μητέρων, ἀνεκοίνοιν ἐλευθερίως πρὸς ἀλλήλας τοὺς πόθους, τὰς δυσαρεσκείας, τὰς ἰδιοτροπίας, τὰς φιλαρεσκείας των· ἐν ταῖς ἐπισκέψεσι, τοῖς περιπάτοις, τοῖς ναοῖς, ἐν παντὶ κέντρῳ συναντήσεως καὶ φλυαρίας, ἐψιθύριζον ἢ ἐμεγαλοφώνουν, ἡστίζοντο ἢ ἐπαθαίνοντο δι' αὐτόν. Ἐν τῷ γλωσσικῷ ἰδιώματι τοῦ τόπου, ἀδυνάτῳ νὰ καταγραφῆ ἐνταῦθα, οὐ τινοσ αἱ λέξεις ἐκρηγνυνται μᾶλλον, ἢ ἐξέρχονται, τοῦ στόματος, συνεσφιγμέναι καὶ συγκεκομμέναι μέχρι τοῦ ἀκαταλήπτου, ἀλλ' ἀποκτῶσαι ἰδιάζουσιν ἐμμέλειαν ἐπὶ τῶν χειλέων εὐειδῶν καὶ νεαρῶν γυναικῶν, ἐκυκλοφόρουσιν φράσεις τοιαύται:

— Ἀχ! καυμένη! τί ἐμμορφος ποῦ εἶνε!

— Τί χαριτωμένα ποῦ τοῦ πηγαίνει ἡ στολή!

— Ὡς καὶ τ' ὄνομά του ὠραῖο εἶνε: Αἰμίλιος!

— Εἶδες μὲ τί εὐγένειαν ποῦ χαιρετᾷ τὰς κυρίας;

— Αὐτὸς θὰ εἶνε ἀπὸ σοῦ, ἔλεγεν ἡ θυγάτηρ δικηγόρου, χρηματίσαστος βουλευτοῦ, καὶ ἀπαξ ὑπουργοῦ ἐπὶ Ὄθωνος.

— Ψηλὸ τὸ ἀνάστημά του, ἀλλὰ δὲν εἶνε κρεμανταλᾶς, ὅσ' αἰμερικούς... ἀνεφώνει νεαρὰ δύσπερος, ἐκδικουμένη οὕτω διὰ τὴν πρὸς αὐτὴν ἀπιστίαν νέου φοιτητοῦ, διασήμευ διὰ τὸ πολὺ αὐτοῦ ἀνάστημα οὐχ ἦσσαν τῶν πολλῶν αὐτοῦ ἐρωτῶν.

— Καὶ πῶς κυττάζει! εἶδες πῶς κυττάζει; προσέθετε μικρὰ τις φιλάρεσκος.

— Τί τὰ θέλεις... ὅλοι γυρεύουν χρήματα